

נשארה תמיד המנוע הדוחף ומקים את הגוף הפוליטי נושא האידיאולוגיה ובעל הדוקטרינות המדיניות.

ההתנגשות בין אידיאלים למציאות משתנה היתה חריפה מאד אצל "השומר הצעיר". האידיאלים השתנו באטיות עצומה, ההתפצחות היתה תמיד אטית מאד, ועם כל זאת הוסיף הגוף החברתי-המדיני, על קומץ מנהיגיו "הנצחיים" וה"מנדרינים" בעלי-הוותק שלו, להתקיים, לפעול, להתסיס, להתאחד ולהתפלג, להקיץ מתרדמות ולחזור אל תנומות חדשות.

המחקר שלפנינו אינו עוסק בכל התקופה שמאז 1936—דרכו של "השומר הצעיר" בימי המנדט הבריטי, הצעתו לפתרון דו-לאומי, הקמת מפ"ם, האיחודים, אימוץ הלניניזם-סטאליניזם וכד'. הוא דן בצמיחתה של התנועה על הרקע החברתי-התרבותי של אירופה המזרחית והתיכונה בראשית המאה, עד בוא "השומר הצעיר" לארץ-ישראל עם "העליה השלישית" בתום המלחמה העולמית הראשונה, ועל לבטי ההגשמה והחזון של אנשי התנועה בארץ. על רקע התעניינות אופנתית ב"דימונולוגיה" של "השומר הצעיר" בראשית דרכו הארצישראלית, בפולחן העדה ומנהיגיה, יש להעיר כי אלה מוצבים כאן במקומם הנכון כרכיב אחד במסכת אידיאית-רגשית-חלוצית מורכבת מאד ורור-חשת-חיים. "השומר הצעיר", מראשית דרכו, למרות מה שהצטייר לאחר-מכן, לא היה תנועה מונוליתית אלא תנועה סינתטית, במובן זה שורכה דעות התרועעו בתוכה ועיצבוה, עד שלבשה את ציבונה ההרמטי-הזוגמתי. יומרות גדולות להנהגה פוליטית ומשיחות חברתית-כלכלית נשארו בגדר יומרות בלבד. "השומר הצעיר" לא היה אואנגארד, והפתרונות האנושיים-החברתיים שהציע היו פתרונות לקבוצות בודדים בלבד ולא להמוני-עם. לא פליאה היא שכמבט-לאחור טוענים נגדו כי הקים למעשה קומונות שנועדו לתת מרפא ליחידים המתקבצים בהם תוך אדישות לגורל הרבים וכי באורח פארא-דוקסלי הפכו קומונות אלו לקיבוצי-ספר בעלי ערך אסטרטגי-מדיני ראשון במעלה

המאוכלסים צעירים ומבוגרים שהוכיחו טיבם כלוחמים מעולים.

יש להמליץ במיוחד על הפרק הראשון בספר של מרגלית: "המורשת של תנועת-הנוער והתפתחותו של "השומר הצעיר" נסקרת כאן על הרקע הרחב של התופעות במערב, תח מעקב אחר המאבק הרצוף בין השפעות שונות ופעולתן על חברת הנוערים היהודית הציונית-החלוצית הזאת. בגוף המחקר נוקט מרגלית דרך כתיבה שיטתית ובהירה שריבוי החומר אינו מכסה בה על עיקרי הדברים הוא פותח כל חלק בספרו בתיאור "דפוס המציאות" הארצישראלית בשנים הנדונות מתאר את פגישת התנועה עם המציאות את דרכי תגובתה ואת הדרכים בהן עיצבה הסביבה החדשה את דפוסי התנועה. כן סוקר המחקר את יחסי "השומר הצעיר" בתקופת הנדונה עם מפלגות השמאל האחרות ואת יחסו לערבים, את עמדותיו בתחומי המדיניות המקצועית ואת ההתפתחות הארגונית-הרעיונית עד שנת 1936.

י. ש.

כנרת

"הרוח בין עפאי הפיקוס / מניף אל חלוני / שרביט עלים רחב-כף / יד רעים / עלים רבים נשרו לעת שלכת / וסערו בקול סירים— / רבים מהמה ירוקים על בד / עם ציפורי השיר" (28).

לוי בן-אמיתי, חבר דגניה ב', קיבץ בספרו השני מבחר מן הראשון, עם 25 שירים חדשים שמקורם, גופם ואווירתם—בקעת הכינרת. אלה הם פיוטים עדינים של תיאורי נוף וכמיהה אל ערכי הטבע הצרופים: צמי-הה-פריחה-פרי, שהם מחזור נצחי ואמת בסיסית בחיינו.

בהלך רוח תס-לב ורומנטי מתאר בן-אמיתי את הכינרת בשלוותה ובזעפה, את צמחיית חופיה ואת בעלי-הכנף המסתודדים בה.

* לוי בן-אמיתי: כנרת (שירים); הקיבוץ המאוחד, 1971; 74 עמ'.

המציאות של דורנו על התפוכותיה; אם תרצו: תלושה מן הזמן והמקום, הדורה תוס-לבב המגיע לכדי תמימות.

נקודת-המוצא היא הטבע, אך גם המסקנה חוזרת אליו. הנוף האנושי נעלם לגמרי והקורא חפשי להסיק מסקנותיו: האם לוי בן-אמיתי מתכוון להתעלם ממנו, או שבנה לו סביבה מלאכותית שבה גם הטבע נקי ממאבק ומלבטים?

צ. ג.

התבוננות נפעמת היא זו, המגבילה עצמה בעולם-נושאים זה-אך, מצד שני, היא מריקיעה ממנו אל האמת הקוסמית של האמונה בטבע, של השיבה-אל-הטבע נוסח א. ד. גורדון.

הנה על כן זוהי שירה אופטימית מן המסד עד הטפחות, שמיצער בה מקומו של האדם ואדיר-הפצו להידמות ככל האפשר אל שאר החי, להיצמד אל הקרקע כאילן זה הנשקף מבעד לחלון. זו אפוא שירה המנותקת מן

תפעלי אמקור בישראל

פליז בע"מ, חולון
מפעלי מתכת ויציקה
מערבלי מזון, מאווררים
ושואבי אבק

רדמונד אמקור בע"מ
ירושלים
מנועים חשמליים זעירים

אמנור בע"מ, בית-שמש
תעשיית מוצרי חשמל ביתיים
מקררים מסחריים וציוד
לחגניות סופרמרקט

אמקור בע"מ, תל-אביב
מוצרי קירור ומיזוג אויר

אמאץ, תל-אביב
חב' אמקור לאמאיל וציפוי בע"מ
ציפוי מתכות, דהיי חשמל ושמש
לחימום מים, תנור הסקה דירת

אמרון בע"מ, הרצליה ב'
תעשיית רדיו, טלוויזיה
ואלקטרוניקה

המפיצים בארץ: אמפא בע"מ, תל-אביב, חיפה, ירושלים

המפיצים בחו"ל:

חברת אמקור לאקספורט בע"מ — ת.ד. 2850, תל-אביב